

pisujemo ne samó slovanščini, nego tudi slovenščini, namreč, da dovršniki niso smetni v pravem sedanjiku. Da bode čitateljem jasnejša ta moja trditev, ki je zajedno jeden mojih najkrepkejših dokazov, naj navedem do malega vse tiste durativnike, in sicer po Miklošiči, ki jih je v primerjalni skladnji jako vestno zabeležil in pripomnil že sam, da so óni večinoma nemčevalni prevodi ali posnetki.

Miklošič uči »Synt.« 311: „Praefixierte verba. Erste classe: die praefixierten verba der ersten classe sind perfectiv . . . von dieser regel gibt es nur wenige ausnahmen . . . *usl.* poznati kennen ipft., ebenso spoznati anerkennen, während *bulg.* und sonst pozna pft., poznavá ipft. ist: Truber und Dalmatin gebrauchen noch znam ich kenne; zamorem vermöge (veliko zamore v *sosêski*, Glasnik. 1860., 48.), premorem ich habe im vermögen, und dopadem gefalle sind gleichfalls ipft.: diese verba sind den entsprechenden deutschen verben nachgebildet. dasselbe gilt von iznesti austragen, betragen: koliko to iznese. ebenso *oserb.* vuñesc betragen, ausmachen, dagegen vuñesc hinaus-tragen, auswirken pft.“; sledita še dva vzgleda iz gorenje in dolenje srbščine. Sicer pa bi bil Miklošič isto lahko opomnil o slovenskem iznesti = hinaus-tragen, češ, da je v tem pomenu dovršnik, kakor o gorenje-lužiškem vuñesc; morda ga je to zadržavalo, ker naši pisatelji rajši pišejo „vèn nesti“. — Iz druge vrste navaja Mikl. jedino izjemo: „vtegnoti vacare, posse: ne vtegnem. Glasnik. 1860. 46.“

V. Bežek.

(Dalje prihodnjič)

LISTEK.

† Ivan Jenko. Dne 17. m. m. je umrl v Gorici Ivan Jenko, gimnazijski profesor in pisatelj slovenski. Pokojnik se je porodil leta 1853. v Prašah na Gorenjskem, dovršil gimnazijske nauke v Kranji in Ljubljani ter prebil leta 1877. na graškem vseučilišči učiteljsko preizkušajo iz slovenščine in latinščine za višje gimnazije in iz grščine za nižje gimnazije. V šolskem letu 1876/77. je bil suplent na gimnaziji ljubljanski, leta 1877. so ga imenovali za pravega učitelja v Kranji, odkoder je bil leto pozneje premeščen na gimnazijo goriško. — Pokojnik je bil brat slovečega pesnika Simona Jenka, čegar pesniško zapuščino je hranil in jako zanimivo opisal v poslednjem letniku celovškega „Kresa“. Želeti bi bilo, da se ne pogubi ta dragocena ostalina, in zategadelj iskreno prosimo goriške rodoljube, naj poskrbé za to, da pride v prave roke. Ivan Jenko se je tudi sam bavil s pesništvom. Pesmi njegove pričajo o veliki nadarjenosti, žal, da ni hotel poslušati prijateljskih nasvetov. Ko je n. pr. začel izhajati naš list, prepustil je uredništvu rokopis svojih pesmij, da ponatisne, kar ugaja. Ali glej, koliko da je izšla pesem „Pro-

rokovanje“, katero je Levstik nekoliko izpremenil in opilil v tehniškem oziru, zahteval je Jenko rokopis nazaj in od takrat ni več sodeloval pri našem listu. Leta 1882. je izdal svoje pesmi v posebni knjižici, navedeno pesem pa je zopet natisnil v prvotni obliki. Pozneje je bil čislán sotrudnik „Kresu“ in priobčeval zlasti v „Slovanu“ pod imenom „Mirko“ lepe epiške pesmi, izmed katerih imenujemo sosebno daljšo pesem „Kljukova smrt“. Žal, da nam je umrl v najlepši dóbi, ko bi smeli pričakovati še marsikaj lepih proizvodov iz njegovega peresa. Bodi mu blág in trajen spomin!

Pisateljsko podporno društvo je imelo dné 29. malega travna svoj letošnji obči zbor, h kateremu je prišlo okolo 30 društvenikov. Po kratkem nagovoru gospoda predsednika *dr. J. Vošnjaka* je poročál društveni tajnik, g. profesor *S. Rutar*, o društvenem delovanji leta 1890.; njega vestno sestavljeno poročilo slóve takó-le:

»Ko sem pred letom dnij dné 13. malega travna poročál o napredovanji našega društva, poudarjal sem, da sedanji časi niso ugodni krepkemu razvijanju takega društva, kakeršno je naše. Národnost naša še ni tako utrjena in zavarovana proti vsem napadom, da bi se mogli z mirno vestjó lotiti jedino le delovanja na znanstvenem in leposlovnem polji; nego treba nam je še vedno čuvati in stražiti na politíškem polji, treba se nam je še vedno boriti za národne pravice ob periferiji jezikovne naše meje. In prav ta politíška delavnost jemlje malone vse moči najboljših naših pisateljev. Nikar, da bi nam povijali blažilne in spravljive pesmi v lepodíšeče vence, pomakati morajo svoje pero v žolč; nikar da bi nam spisovali romane in novele, vihteti morajo politíški bič, dobro vedoč, da kačdar ne bode več národnosti slovenske, takrat tudi ne bode več treba »Slovenskega pisateljskega društva«!

Poleg bojevanja za slovensko národnost in politíškega delovanja, ki je bilo zlasti letošnju zimo nenavadno živalno in vsestransko, krivo je tudi nekoliko nenavadno veliko število društev v Ljubljani, katerih smo većinoma člani vsi, da »Pisateljsko društvo« vsaj na zunaj ni moglo takó delovati in obračati pozornosti náse, kakor se je to godilo v prejšnjih letih. Opustiti so se morala namreč začasno obična predavanja na zabavnih večerih v zimskem času, dasi je imelo že več gospodov članov svoja predavanja pripravljena, več drugih pa tudi že zasnovana. Upajmo, da se prihodnjo zimo dvakrat popravi ta zamuda.

Navzlic temu je »Pisateljsko podporno društvo« tudi v minulem letu vsaj na tilhem popolnoma zadoščalo nalogi svoji, ker je gmotno res podpiralo pisatelje slovenske. Dvema pisateljema se je namreč dajala redna, nevračna podpora, dvema pa večja ali manjša posojila, ki se sedaj že redno vračajo. Da društvo ni moglo več storiti v tem oziru, n. pr. deliti štipendije mladim, nádejebudnim pisateljem, temu je vzrok oskromno društveno imenje; ki se mmoží le počasi in ne dopušča izrednih troškov.

Vender je naše društvo v minulem letu tudi na zunaj nastopilo prav sijajno in uspešno, ker je dalo pokojnemu tržaško-koperskemu škofu Matevžu Ravnikarju na njega rojstveni hiši v Vačah pri Litiji s pomočjo ondotnega lokalnega odbora, g. župnika M. Poča, župana Grilca, poštarja Kolbeta in gg. učiteljev dné 13. malega srpana vzdati spominsko pločo. Pri tej priliki je tudi priredilo jako lepo ljudsko veselico, katera je bila natančneje opisana v domačih naših listih. Dasi je bilo vreme zelo neugodno in je zadrževalo mnogo obiskovalcev od blizu in daleč, in dasi nam je dež malone popolnoma pokvaril slavnostni vzprejem, vender je privrelo iz bližnje okolice toliko ljudstva, da je bilo veselje gledati in da ostane ta dan izvestno vsakemu udeležencu v živem spomínu. Posebno vážno je bilo, da sta se te slavnosti polnoštevilno udeležila še le malo časa prej osnovani »Zagorski Sokol« z godbo pod vodstvom g. staroste Medveda in mlado pevsko društvo šentlambersko, za katero se trudi ondotni župnik č. g. Anton Breč. Posebno